

enkrat to dosežejo, tedaj bomo tudi mi Slovenci kaj takega z vso odločnostjo zahtevali; saj smo že dovolj siti nemških gospodov v Gradcu. — Odposlanci katoliškega učiteljskega društva za Avstrijo so bili pri ministerskem predsedniku, knezu Windischgraetzu. Milostno jih je sprejel ter jim odsvetoval antisemitizem. Vidi se, da ima knez žide rad. — Zadnje nedeljo so v Leopoldstadtu priredili socialisti shod, pa so tako rogovilili, da jih je policija razgnala.

Gališko. Nadvojvoda Albrecht je s 5 generali dne 16. junija obiskal deželno rastavo v Levovu. — Dne 18. junija je umrl krakovski knezoškof, kardinal Dunajevski, brat bivšega finančnega ministra, v 78. letu svoje starosti. — Kakor v Šleziji in na Ogerskem, tako so tudi okoli Krakova velike povodnji in poplave tako, da voda že ovira železniški promet.

Štajarsko. Dne 1. julija bode mariborska podružnica zloglasnega »šulvereina« imela občno zborovanje. Pride bojda več nemške gospode spodnje-štajarske, da se Maribor pokaže v nemškem svitu. — V Brežiskem okraju imajo Slovenci jednega političnega nasprotnika manj; umrl je namreč v Brežicah Jakob Lastnik.

Kranjsko. Dne 11. t. m. je deželno predsedništvo dovolilo ustanovitev »društva za krščansko umetnost«. Naj to društvo po vsem Slovenskem dobi veliko prijateljev! — Dne 14. junija je imela e. kr. kmetijska kranjska družba občni zbor. Prišlo je do 100 udov. — Za pogozdovanje Krasa je poljedelsko ministerstvo dovolilo poleg že določene podpore 8000 gold. zopet 2000 gold.

Primorsko. Goriški mestni svet je 12. t. m. odklonil prošnjo slov. starišev, naj se v Gorici osnuje slovenska ljudska sola. Tako znajo Lahoni; vlada pa je slepa in gluha! — V Trstu je bil zadnje nedeljo ustanovni občni zbor »Kmetijske družbe za Trst in okolico«. — V Pulju je 13. t. m. imelo občni zbor italijansko politično društvo za Istro. Štajarski nemški nacionanci so zagrizenci, da se v jezik ugriznejo, ako ne morejo »kavsniiti« po Slovencu; ali isterski Lahoni še so stokrat hujši, kar se je pri tem zborovanju tudi pokazalo.

Hrvaško. Zagreb dobi lep spomenik pesnika Preradoviča. Spomenik bode do 8. septembra izdelal umetnik Rendič. — Dne 26. junija bodo v Zagrebu položili temeljni kamen za »Starčevićev dom«, za hišo, ki bode hrvaški narodni dom. Naj bode dom edinosti vseh zvestih hrvaških sre!

Ogersko. Poslanska zbornica v Budapešti je vsprejela valutne predloge in potrdila trgovinsko pogodbo z Rusijo. — Glede civilnega zakona so nekateri Wekerlu in tovarišem nasvetovali, naj se uvede civilni zakon le za take, kateri se vsled cerkvenega zadržka ne morejo oženiti. Vlada tega ni hotela, in danes, 21. junija, bode gosposka zbornica v drugič zavrgla predlogo o civilnem zakonu. Wekerle se že tolaži s tem, da bode ta predlog jeseni tretjokrat stavil v gosposki zbornici.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so podelili z ročnim pismom kormorniku grofu Soderiniju pravico, da se sme udeležiti izročitve zlate rožice, kolikokrat jo bodo poslali kaki vladarici.

Italijansko. Crispi je zopet ministerski predsednik; istotako so tudi skoro vsi prejšnji ministri ostali, samo da so nekateri službe menjali. Finančni minister je Boselli. — Zadnje soboto je na Crispija, ko se je vozil v zbornico, z revolverjem ustrelil anarhist Lega. Ni ga zadel, in napadovalca so prijeli. Crispi je zdaj hkrati postal zeló priljubljen. — Na Siciliji so grozno žalostne razmere.

Ubogi delavci vsled lakote po nekaterih krajih samo travo in listje jedó.

Nemško. Od 15. junija je v Berlinu in v okolici prepovedano, prepuščati dvorane za socialistične shode, z visokimi globami. — V Strassburgu je bil obsojen protestantski pastor Müller, ker je zasmehoval katoliški verski nauk o papeževi nezmotljivosti. V Nemčiji, kjer imajo protestanti toliko moč, se torej ne sme grditi naša sv. vera.

Rusko. Car Aleksander III. je stróg pravoslavni kristijan, toda nedavno je postal mehkejši proti drugim veram; torej je upati, da bode tudi milostno ravnal s katoličani. — Carjevič se je napotil na Angleško, da ondi obiše svojo nevesto, princezinja Aliso hesensko. Ta-le je bojda bolehná. Ako je to res, potem ne bode ruska carica. — Kmetijski delavci so se tako podražili, da jih kmetje ne morejo več plačevati; zato je jeden okraj že prosil vlado, da bi poslala vojakov ob letošnji bogati žetvi h kmetom na delo.

Bolgarsko. Knez Ferdinand potuje s svojo sprogo te dni po deželi in povsod ga navdušeno sprejemajo, zlasti ga zahvaljujejo, da je odstranil Stambulova in njegovo vlado. — Knez je več političkih obsojencev pomilostil. Če mu le ne bodo te dobrote s hudobijo povračevali! — V Sredecu je vlada župana Blagojeva zaprla, mestni zastop razpustila in za prihodnji mesec razpisala nove občinske volitve.

Srbsko. V Šabcu, Kragujevcu in na nekaterih drugih krajih so te dni bile občinske volitve, in je zmaga napredna stranka. — Kmalu bode mladi kralj Aleksander potoval v Carigrad; med tem časom bode doma vladal stari Milan. Blagajnice naj pred njim dobro zapró, ker mu vedno primanjkuje denarja za razveseljevanja.

Špansko. Poslanska zbornica neče potrditi trgovinske pogodbe z Nemčijo, češ, da je pogodba državi škodljiva. Ako bodo poslanci ostali pri svoji trmi, bode ministerstvo moralo odstopiti. Kraljica bode gotovo zopet Sagasti naročila sestaviti ministerstvo, ki bode nove volitve razpisalo.

Afrika. Mladi maroški sultan, Mulej-Abdel-Aziz, je po vsej maroški državi proglašen za vladarja. Prememba se bode torej bržčas mirno zvršila; saj ga je njegov brat, podkralj v Fezu, tudi že za sultana priznal. — One pokrajine, katere je Angleška podarila kongoškimi državam, pripadale so prav za prav pod Egiptet in s tem pod Turčijo. Zato pa je turški veleposlanik v Londonu že ugovarjal. Angleži bodo Turka že pomirili, pa se tudi s Francozi pobotali.

Za poduk in kratek čas.

Izlet na Kranjsko o binkoštih.

Potopisna črtica; piše T. M. Savinjski.

Kranjska dežela,
Najlepša dežela!

Majhna je, vendar
Pa čuda tri krije.

S posebno navdušenim srcem pel sem to pesem še le pred nekoliko tedni. Zakaj neki? Videl sem tebe, prelepa Kranjska dežela, zamaknjen zrl mogočne tvoje snežnike ter občudoval preljubeznive kraje z mnogimi cerkvicami. A to imajo tudi druge dežele. Ti pa imaš še več! Gledal sem zaklad tvoj, ki ga skopo zakrivaš s skalnatim plaščem, biser tvoj, s kojim te je Stvvarnik odlikoval pred vsemi drugimi deželami: svetovno znano Postojnsko jamo.

Že kot otrok sem slišal v šoli o tej čudoviti jami, ter poslušal vedno z največjim zanimanjem, če je kdo pripovedoval o božjih čudežih, v njej nakopičenih. Čital sem pozneje tudi večje in natančnejše opise, in od dne do dne rastle je hrepenenje, videti to, kar občuduje ves svet. Letošnji binkoštni ponedeljek spoznala se mi je iskrena moja želja. Da se lahko raduješ z mano, dragi bralec, hočem ti podati majhno črtico tega svojega potovanja.

Že v nedeljo večer peljal sem se v belo Ljubljano, da sem v ponedeljek pred odhodom v Postojno lahko opravil svoje krščanske dolžnosti. V ponedeljek ob 1. uri popoldne bil sem že na živahnem kolodvoru, kjer se človek prevelike gneče niti izogibati ni mogel. Vsak izmed teh hoče v »Jamo«. Morali so podaljševati in podaljšati vlak, da smo našli vsi potovalci prostora. Dobra sreča nanese, da sem prišel s svojimi tovariši vred v voz I. razreda, kar se mi je prav veselo zdelo, ker sicer ni moja navada, voziti se v I. razredu.

Težko je zasopel železni konj, ko je prvič potegnil dolgo črno kačo za seboj. Pa pogumno potegne še k drugemu in že drdramo mimo »Tivol«, ljubljanskega šetališča. Z Bogom bela Ljubljana! Ko te zopet vidimo, prinesemo ti pozdrave od tvoje najimenitnejše hčerke, Postojne!

Cela vožnja do Postojne traja dve uri ter je povsem zanimiva. Že čez kratek čas zviža se železnica ob skalnatem bregu več ali manj navkreber in zopet dol, da me je dostikrat spreletaval strah. Proti severozahodu videl sem v daljavi sivoglave gorenjske snežnike, proti jugu in jugozapadu pa pot, po kateri nas bode peljal v nekih trenotkih vlak. Čudil sem se velikanskim, iz kamna zidanim mostom, takozvanim cestovodom ali viaduktom, kateri vodijo čez prepade in močvirja. Doli v dolini videl sem širono polje ter ga primerjal našemu štajarskemu. O ljubi moj štajarski kmetovalec, ti bi za noben denar ne dal svojega rodovitnega polja za tisto slabo, deloma močvirnato zemljišče! Kmalu se vozimo med golimi pečinami, katere se na desni in levi vspejnajo proti nebu. Silno težavno delo je bilo, ko so bili morali kopati in sekati v teh trdih skalah cesto za železnico. Tukaj še vidiš mogočne zelene gozde, ki se pa že v kratkem umaknejo golemu pečevju. To je pač žalosten kraj, kjer pokriva sam kamen tla. Nikjer ni valovja bogatega žitnega polja, nikjer sočnatega travnika ali prijazne gorice; niti teman gozd ti ne razveseli očesa. Ali je ljubi Bog celo pozabil ta kraj ter mu niti najmanjše krasote ni podaril, vprašaš se nehote, ko gledaš kamen in kamen in vedno le kamen, med katerim se le borno skriva travica in žalostno samotarijo grmiči? — Ne, dragi moj! Če pogledaš na desni strani, skozi okno, vzbuja tvojo pozornost visok, špičast hrib, vrh katerega vihra med skalovjem velikanska cesarska, nekaj nižje ob pobočju pa slovenska zastava. Obe ti pravita na glas: »Tu noter v to goro poglej, potem bodeš videl, je-li nas ljubi Bog pozabil ali ne!« Od gore naprej proti jugu razprostira se dolg, prijazen trg Postojna, v kojeja sredini se dvigujeta zvonika župnijske cerkve. Vlak že stoji. Hajdimo dol k jami!

»Do tje imamo četrť urice«, slišim govoriti sopotovalce. Podam se koj z njimi in za njimi skoz senčnati drevored navzdol v trg, od tod pa kar naravnost po dobrodejni senci še nižje k jami. Kupimo si vstopnice in zdaj smo pri vhodu.

Blizu 19m pod nami na levi zgine v breg reka Pivka v črno votlino. Oddamo svoje vstopnice in za nekaj trenotkov ne vidimo več solnčnega svita; pač pa je na desni in levi pred in za nami vse polno gorečih svečic, ki nam razsvetlujejo pot v začarani podzemeljski grad. Hladen, vlažen zrak nas nekako čudno objema,

pot je mokroten in raz strop padajo tu in tam vodene kapljice na nas.

Že ozki hodnik razkazuje po stenah in po vsem oboku toliko imenovane kapnike. V nekih minotah bije nam prečudno šumenje na uho. Vedno bolj divje se sliši bobnenje, še jeden korak — in mahoma odpré se našim očem »velika dvorana«. Kakor okamenel obstojim na tako zvanem »balkonu«, ter strmim čez zagrajo navzdol tako globoko, kakor bi doma gledal s cerkvene stolpa na tla. Tam se péni in zviža v podobi črke S široka, temnozelena Pivka ter bobni toli mogočno, da se jedva moreš pogovarjati s tovarišem. Most, do katerega vodijo stopnice, pelje v globini čez reko. Toda tja ne grem zdaj, temveč pozneje, ko se vrnem iz jame. Zdajci pogledam še kvišku. V mogočnem oboku penja se strop visoko, visoko nad nami, in sredi njega razsvetluje električna svetilka, kakor polna luna ves široki prostor. Od stropa visi neštevilno večjih in manjših kapnikov, belih, sivih in rdečkastih, kakor vidiš po zimi viseti od slamnatih streh ledene sveče.

Težko se ločim od te krasote, a hiteti moram naprej. Pri izhodu dvorane je spomenik, črna, mramorna plošča, kjer je naznanjeno, da je leta 1816 svetli avstrijski cesar Franc I. ogledal to jamo. Še več spomenikov nam v Postojnski jami priča o imenitnih gostih, ki so jo počastili v teku let.

Od prvega spomenika vodi pot po ozkih hodnikih, kateri se zdaj bolj, zdaj manj razširjajo. Te razširjene prostore z dotičnimi hodniki zovejo jame. Najznamenitjše imajo vsaka svoje ime. Take so n. pr. Ferdinanda, Fran Josipova in Elizabetina jama, nadalje jama cesarice Marije Ane in druge. Največji prostor Ferdinanda jame je »plesišče«. Vojaška godba je svirala tam, in velika množica veselih ljudi se je sukala po prostoru, kateri je 28m širok, 48m dolg in tako visok kakor cerkev. Natančneje si tega kraja nisem mogel ogledati, ker je bilo preveč plesalcev. Sicer se sam rad včasih v poštenu družbi veselo zasučem, pa ples po tej podzemeljski dvorani, na mokrotnih tleh mi pa, odkritno srčno rečeno, nikakor ni ugajal. Nekako zamolklo donela je godba, in zdelo se mi je, kakor bi se skrunil s tem razveseljevanjem prelepi čudež božje roke.

(Dalje prih.)

Smešnica. V nekem trgu, kjer so posebno »kunštni« ljudje, vprašal je tujec tržana, čemu da ura na zvoniku na vseh štirih krajih kaže? Tržan odgovori: »Veste, za to, da lahko trije na enkrat pogledajo na uro«.

Razne stvari.

(Prvo sv. obhajilo) 180 učencev in učenk bilo je na god sv. Alojzija v mariborski prestolnici tako slovesno, da še nikoli. Milostljivi knezoškof so ob 7. brali sv. mašo. Pred sv. obhajilom so razložili v prisrčnih besedah, kak dan je dan prvega sv. obhajila. Po sv. maši so s primernim nagovorom blagoslovili dve krasni novi šolski zastavi deških in dekljskih ljudskih šol. Ko so milostni nadpastir z navdušenimi besedami otroke vspodbudili, naj vpricho zastav prisežejo Bogu zvestobo, in so otroci trikrat glasno zaklicali: da, ter so milostni knezoškof starišem izročili v skrb prvoobhajance, razsolzilo se je vsako oko. Prostorna cerkev je bila polna ljudskih in meščanskih učencev in vernikov. Prelepa slovesnost se je končala z zahvalno pesmijo in z blagoslovom s presv. Reš. Telesom.

(Najvišje potrjenje.) Presvetli cesar so potrdili izvolitev celjskega župana Gustava Stigerja.